

ρωσε υποκριτικά τὰ χέρια, ὕψωσε τὰ βλέμματα καὶ εἶπε : « Δοξασμένον εἶη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου εἰς τοὺς Αἰῶνας τῶν Αἰῶνων ! »

Κι ὁ παπὰς κι ὅλες οἱ γυναῖκες, ντυμένες τὰ γιορτινάκια τὰ μαῦρα ροῦχα, μὲ τὰ μαῦρα πλατικά μανίκια καὶ μὲ τὰ μαῦρα σκουφώματα, ἔμοιαζαν σὺν τὰ κοράκια πρὸ κρῶζου ἀπάνω στὰ πτώματα...

Μὰ ὁ ἄνθρωπος ποῦφερε τὴν εἶδηση στὸ χωριὸ, ἐπρόσπεσε πῶς; ὁ Ἄφωρισμένος κάποτε λέει !...

«...Τί τὴ θέλουμε τόση γλώσσα; ! νὰ προσευχόμεσθε καὶ νὰ κακολογᾶτε; »

Ἄθινα

ΖΗΝΩΝ Σ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ—ΝΟΥΜΑΣ

Εἰς τὸ Ὡδεῖον τὴν προσεχῆ Κυριακὴν θὰ γίνῃ μιὰ γιορτὴ. Ἔχω ὑπ' ὄψει μου τὸ πρόγραμμα. Ἄντιγράψω.

Ἀθῖουσα Ἑλληνικοῦ Ὡδείου.—Τὰ εἰκοσάχρονα τοῦ «Νουμά».—Κυριακὴ 18 τοῦ Δεκέμβρη 1922(στὶς 6 τ' ἀπογευμα).—Ἄμα ἀρχίσῃ ἡ γιορτὴ ὅσοι ἀργήσουνε θὰ μπαίνουνε μόνο στὰ διαλείμματα.—Πρόγραμμα τῆς γιορτῆς.—Ἡ δεσποινίδα Μυριέλλα Ταγκοπούλου: «Στὰ εἰκοσάχρονα τοῦ «Νουμά»...»

Καὶ ἔτσι ἀναγγέλλει, ὅτι θὰ μιλήσουν γιὰ τὸ «Νουμά» ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς, ὁ Ἡλίας Βουτιερίδης, ὁ Ρήγας Γκόλφης, ὁ Κώστας Παρορίτης, ὁ Πάνος Ταγκόπουλος, ὁ Δ. Ταγκόπουλος, ὁ Θ. Συνοδινός. Θὰ μιλήσουν ὅλοι γιὰ τὸ «Νουμά», τὸ ἔργο του, τὰ πρῶτα χρόνια του, τὶς καλὰ ἔργα του, τὰ κατορθώματά του.

Τί εἶναι αὐτὸς ὁ «Νουμάς»; Εἶναι φουρνέλλο. Ἔχετε ἰδῆ τί ἐστὶ φουρνέλλο; Φουρνέλλο ἐστὶ τοῦτο: Ἔχεις μπροστὰ σου ἓνα βράχο. Μὲ ἓνα λαστὸ ἀνοίγεις μιὰ τρύπα. Καὶ βάζεις μέσα ἓνα φυσίγγιο δυναμίτιδος. Καὶ βάζεις φωτιά. Καὶ μὲ ἓνα τρομακτικὸ κρότο σκορπᾶ; ἓνα κομμάτι τοῦ βράχου σὲ θρύψαλλα.

Ἐ, λοιπόν, ὁ «Νουμάς» εἶναι τὸ φυσίγγιο ποὺ ἐτράνταξε μιὰ φορὰ τὸν ἄψυχο βράχο τοῦ λογιωτατισμοῦ. Ὁ μινιδόρος: ὁ Τάκης ὁ Ταγκόπουλος. Ὁ ὀρηκτικώτερος, ὁ μαχητικώτερος, ὁ θυμοειδέστερος, ἀγωνιστῆς τῆς πέννας ἀπὸ τὴν πρώτη ἐμφάνησί του. Νουμάς ἦτο ἓνα ψευδώνυμό του. Ἐγίνε ὄνομά του. Ταγκόπουλος δὲν ἐσήμαινε τίποτε πλέον Ἄκουσα κάποτε ἓνα φοιτητὴν νὰ τὸν δείχνῃ σ' ἓνα ἄλλον:

— Νά, ἐκεῖνος εἶναι ὁ Νουμάς.

Συνεπῶς τὸ ἔντυπον ποὺ ἐξεδόθη μὲ αὐτὸν τὸν τίτλον ἦτο αὐτότατος, ζωντανώτατος ὁ Τάκης ὁ Ταγκόπουλος. Καὶ ἐκεῖνοι ποὺ θὰ μιλήσουν μεθαῦριο γι' αὐτό, θὰ τὰ λένε γιὰ τὸν Ταγκόπουλο—ἔντυπον !..

Ὅταν αὐτός ὁ «Νουμάς»—ζωντανὸς ἢ ἔντυπον, ἀδιάφορο—ἐκυκλοφόρησε ἐμείναμε ὅλοι χάσκοντες διὰ τὴν θρασυτέτῃ του. Νὰ σηκωθῇ νὰ δώσῃ μιὰ μυτιὰ στὸν μακαρίτη Μιστριώτη καὶ βλῆν τὴν ἱερὰν σύνοδον τοῦ λογιωτατισμοῦ. Ποῖαν ἐποχὴν; Τὴν ἐποχὴν ποὺ ὁ λαὸς μὲ τὸ θῆρυβο ποὺ ἔγινε περὶ μεταφράσεως τοῦ Ἐθαγγελίου, ἐπίστεψε ὅτι θὰ τοῦ ἀλλάζαν τὴν θρησκεία του. Καὶ εἰς μίαν διαδήλωσιν μαινομένων θρησκολήπτων ἄκουσα μὲ τὰ αὐτιά μου ἓναν ἀπὸ τοὺς ἐπὶ κεφαλῆς τῆς διαδηλώσεως νὰ φωνάζῃ:

— Ἄκουῶς... τὸ Σταυρὸ τους νὰ θέλουμε νὰ μᾶς ἀλλάξουνε τὴ θρησκεία μας;

Σὲ μιὰ τέτοια ἐποχὴ ὁ «Νουμάς» ἀνεπετάθη ὡς σημαία τῆς γλωσσικῆς ἐπαναστάσεως. Κατὰ τῆς νεκρῆς κληρονομήσεως. Ὑπὲρ τῆς ζωντανῆς δημοτικῆς εἰκοσι χρόνια ὁ Ταγκόπουλος ἐπάλαψε. Ἐθυσίασε στὸν ἀγῶνα αὐτὸν ὅ,τι εἶχε. Μυαλὸ καὶ λεπτὰ. Ἄλλὰ ἐνίκησε. Ἐθριάμβευσε. Πῶς; Αὐτὸ δὲν χωράει ἐδῶ. Πηγάζετε, ὅσοι φιλολογεῖτε, νὰ τὸ ἀκούσετε ἀπὸ τὸν Παλαμᾶ, τὸν Βουτιερίδη, τοὺς ἄλλους ἐκλεκτοὺς ἐργάτας τῶν γραμμάτων. Γι' αὐτὸ καὶ σταματῶ ἐδῶ μὲ μιὰ εὐχὴ στὸν Τάκη τὸν Ταγκόπουλο, ὁ ὁποῖος σᾶς καταγγέλλω ὅτι εἶναι ὁ γείτονας κ. Ἰερεμίας: Νὰ ζήσῃ νὰ τὰ σαρκντίσῃ τὰ φιλογολικά του χρόνια.

(Ἐφημ. Ἔθνος)

ΤΙΜ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ο ΠΑΛΑΜΑΣ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

— Βγήκενε τελευταῖα στὸ Παρίσι, ἀπὸ τὰ ἐκδοτικὰ καταστήματα τοῦ Σιμπέρ, δύο τόμοι στὰ γαλλικά, μ' ἐπιγραφή «Κωσιθῆ Παλαμᾶς», Ἐργα

βιολογικά, μετάφραση ἀπὸ τὰ νεοελληνικά τοῦ κ. Ἐθελίου Κλειδῶν καθηγητῆ στοῦ Λύκειο τῆς Νίκαιας, μὲ πρόλογο τοῦ κ. Φιλῆς Λεμπέγκ. Ἡ μετάφραση πολὺ φροντισμένη, ξαναχύνει στὸ γαλλικὸ πεζὸ λόγῳ τὴν ποίησιν τοῦ Παλαμᾶ, μὲ ὅλο της τὸ πλοῦτος. Οἱ δύο τόμοι περιέχουν κομμάτια ἀπὸ ὅλα πάνου κάτου τὰ βιβλία τοῦ Παλαμᾶ τὰ πρῶτα πολ-